

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till krisledningsnämnden

Datum:
2020-12-21

Diarienummer:
KSN-2020-03717

Handläggare:
Anders Fridborg/Hannes Vidmark

Åtgärder för minskad smitta med anledning av skärpta restriktioner inför jul och nyår

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden föreslås, för att ytterligare medverka till att folksamlingar och trängsel begränsas och att resandet i regionen hålls på en låg nivå, besluta

1. **att** samtliga lokaler för museer, bibliotek, scener och kulturhus som drivs av kommunen ska stängas,
2. **att** kulturskolan, naturskolan, ungdomskulturhus och samtliga lokaler för fritidsgårdar ska stängas,
3. **att** Allis – allaktivitetshus ska stängas med undantag för den skolbarnomsorg som bedrivs,
4. **att** inte tillhandahålla ”Allmänhetens åkning” på Studenternas idrottsplats,
5. **att** inte hyra ut kommunens lokaler eller andra anläggningar för idrott och andra aktiviteter inomhus eller utomhus, med undantag endast för elitidrottens aktiviteter och för skolidrott, och att utomhusanläggningar så långt möjligt ska hållas tillgängliga och belysta för allmänhetens spontanidrott,
6. **att** uppdra åt stadsbyggnadsförvaltningen att i nära dialog med regionens smittskyddsenhet och idrottsföreningar genomföra en fördjupad riskanalys om hur uthyrning av utomhusanläggningar kan genomföras säkert
7. **att** stänga verksamheter som servering och uthyrning som vänder sig till allmänheten vid kommunens friluftsområden, områdena i sig ska dock fortsatt hållas tillgängliga för allmänheten,
8. **att** kommunens öppna förskolor ska göra uppehåll, med undantag för digitala sammankomster,
9. **att** kommunens träffpunkter för äldre ska göra uppehåll,
10. **att** kommunens lokaler inte ska upplåtas för vigslar,
11. **att** samtliga arbetsmarknadsinsatser gör uppehåll,

12. **att** uppmana Fyrishov AB att hålla de verksamheter och lokaler som tillhandahålls allmänheten och för uthyrning till andra stängs, med undantag för elitidrotten,
13. **att** uppmana Uppsala kommun fastighets AB att i samråd med butiker och andra hyresgäster i Gottsunda centrum fastställa ett maxantal för samtidiga besökare i Gottsunda centrum samt vidta övriga åtgärder för att minska trängsel,
14. **att** frigjorda personalresurser ska, i den mån det är möjligt, arbeta i annan verksamhet inom kommunens organisation,
15. **att** allt arbete i kommunens förvaltningar ska ske hemifrån, undantag ska endast medges för arbetsuppgifter som inte kan utföras hemifrån och som inte kan skjutas upp,
16. **att** uppmana alla styrelser i de kommunala bolagen att tillse att allt arbete inom bolaget sker hemifrån och att undantag endast medges för arbetsuppgifter som inte kan utföras hemifrån och som inte kan skjutas upp
17. **att** uppmana samtliga nämnder och styrelser i de kommunala bolagen att undvika att tillföra nya och icke planerade arbetsuppgifter och uppdrag som inte är helt nödvändiga,
18. **att** delegera till samtliga förvaltningsdirektörer att i enlighet med ytterligare nationella direktiv anpassa eller upphäva beslut, efter samråd med kansliet för ledning och samordning Covid,
19. **att** uppmana samtliga nämnder och styrelser att se över sina verksamheter och i samråd med kansliet för ledning och samordning Covid vidta övriga åtgärder som bedöms nödvändiga med anledning av de skärpta restriktionerna samt
20. **att** uppdra till kulturförvaltningen att i samråd med kansliet för ledning och samordning Covid utreda möjlighet till servicepunkter till allmänheten.
21. **att** detta beslut gäller omedelbart och tills annat meddelas, beslutet ska omprövas senast den 25 januari.
22. **att** ärendet ska justeras omedelbart
23. **att** överta nämnders ansvar enligt följande
 - a) kulturnämndens ansvar gällande punkt 1-3 och 20
 - b) idrott- och fritidsnämndens ansvar gällande punkt 4-7
 - c) utbildningsnämndens ansvar gällande punkt 8
 - d) äldrenämndens ansvar gällande punkt 9
 - e) kommunstyrelsens ansvar gällande punkt 10, 12-17 och 19
 - f) arbetsmarknadsnämndens ansvar gällande punkt 11
 - g) samtliga nämnder gällande punkt 18

Ärendet

Regeringen har den 18 december 2020 meddelat skärpta restriktioner för att minska smittspridningen i samhället. Folkhälsomyndigheten har därefter publicerat motsvarande åtgärder och uppmaningar. En skarp uppmaning är att all verksamhet som bedrivs av kommuner och som inte är helt nödvändig bör stängas ner omedelbart. Uppmaningarna och åtgärderna gäller omedelbart och fram till och med den 24 januari 2021. Det gäller bland annat badhus, idrottshallar och museer. I ärendet föreslås att ett antal verksamheter inom kommunen stänger sina lokaler eller gör uppehåll.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samråd med samtliga förvaltningar och bolag i Uppsala kommun. Näringslivsaspekter samt barn- och

jämlikhetsperspektiv har beaktats i ärendet. Förslaget innebär negativa konsekvenser för barn och ungdomar och även för människor i utsatt situation. Med hänsyn till omständigheterna och att syftet med förslaget är att minska lidande och dödsfall i pandemin, bedöms de föreslagna åtgärderna som försvarliga och proportionella.

Föredragning

Regeringen meddelade den 18 december 2020 skärpta restriktioner för att minska smittspridningen i samhället (bilaga 1). Folkhälsomyndigheten (FoHM) har därefter publicerat motsvarande åtgärder och uppmaningar. En utredning om vilka verksamheter i Uppsala kommuns organisation som kan anses omfattas av uppmaningen har genomförts. Utredningens resultat framgår nedan.

Av regeringens presskonferens och publicerat material framgår att skälet till skärpningen är att jul- och nyårshelgerna erfarenhetsmässigt innebär att smitta överförs mellan fler grupper av människor. Vid återgång till arbete och skola brukar antalet smittade sedan öka kraftigt i samhället. Ett annat skäl är att sjukvården förväntas bli mycket ansträngd under helgen. Varje åtgärd som minskar smittöverföring eller annan sjukvårdskrävande händelse är därför nödvändig.

Samtliga verksamheter i Uppsala kommun som nu utretts har tidigare vidtagit åtgärder för att minska risken för smitta, exempelvis begränsningar i besöksantal, avståndsmarkeringar, särskilda öppettider, digitala alternativ, åldersbegränsningar med mera. Skärpningen som nu är aktuell bedöms inte ha som huvudsyfte att minska risken att smitta eller att smittas vid den specifika verksamheten utan att färre människor ska röra sig i samhället. Åtgärderna kommer därmed att bidra till färre situationer där smitta kan spridas.

Nödvändig verksamhet - överväganden

Vad som är helt nödvändig verksamhet framgår inte av regeringens och FoHM:s publicerade material. I föreliggande utredning har utgångspunkt varit lagstadgad verksamhet som inte kan skjutas upp ansetts vara helt nödvändig. Utifrån kommunens beslutade skyddsvärden har också verksamheter där ett längre uppehåll kan innebära allvarliga risker ansetts vara helt nödvändiga. Omedelbar fara för liv och hälsa eller skada på ekonomiska värden eller egendom är två av de värden som särskilt beaktats.

Exempel på lagstadgad verksamhet som inte kan skjutas upp är bland annat vård- och omsorg, skola och skolbarnomsorg, barnomsorg, räddningstjänst, tillsyn över restriktioner på serveringsställen, utlämnande av handlingar på stadsarkivet och olika typer av försörjningsstöd.

Verksamhet som kan innebära allvarliga risker vid längre uppehåll är till exempel förebyggande och stödjande insatser inom omsorgsnämndens och socialnämndens område. Det kan vara arbete med suicidprevention och insatser som ungdomsjourens arbete. Även det trygghetsskapande och ordningshållande arbete som de kommunalt anlitate ordningsvakterna genomför ska fortsätta. Det är också frågor om fastighetsdrift och avfallshantering där längre uppehåll kan innebära risk för olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Till exempel föreslås därför inte att återvinningscentraler ska omfattas av stängning och inte heller att nödvändig fastighetsdrift, lokalvård och annat direkt verksamhetsstöd som behövs, ska göra uppehåll.

Genomförda åtgärder, tillfällig verkställighet

I och med att uppmaningen från regeringen var att omedelbart stänga kommunala verksamheter vidtogs redan i fredags ett antal tillfälliga åtgärder som sedan har kommunicerats. Åtgärderna verkställdes av berörd förvaltningschef eller VD i avvaktan på behandling i krisledningsnämnden och i förekommande fall bolagsstyrelse.

Bibliotek, museer, scener och kulturhus

Samtliga museer, bibliotekslokaler, scener och kulturhus som drivs av kommunen föreslås hålla fortsatt stängt. Museer och scener håller sedan tidigare stängt. Biblioteken har haft begränsad service och utökade digitala alternativ. Kulturcentrum i Gottsunda, Stenhagen och Sävja föreslås stängas.

Att biblioteken håller helt stängt en längre tid och endast erbjuder digitala alternativ innebär ett avsteg från bibliotekslagen. Den service som idag finns, bland annat i form av möjlighet till utskrifter, uteblir och kan antas påverka särskilt utsatta människor. Stängningen av kulturcentrum innebär färre tillgängliga aktiviteter för främst ungdomar.

Lokaler, anläggningar och åtgärder för idrott och fritidsaktiviteter

Samtliga lokaler för idrotts- och fritidsaktiviteter inom- och utomhus föreslås stängas med några undantag. Tidigare undantag för idrott riktad till ungdomar är däremot inte längre undantagen.

Elitidrott har undantagits av regeringen och kommer därför att ha tillgång till kommunens lokaler och anläggningar.

Studenternas idrottsplats föreslås inte öppnas för Allmänhetens åkning. Inte heller ska verksamhet som reception, servering och uthyrning av utrustning vid friluftsområden erbjudas av kommunen. Främst berörs serveringarna i Fjällnora och i Hammarskog.

Den kraftiga begränsningen rörande idrott ligger inte i linje med FoHM:s uppmaning till fysisk aktivitet utomhus under säkra former. Kommuner i landet har efter regeringens uppmaning agerat olika i frågan. Den mycket ingripande åtgärden att inte upplåta anläggningar utomhus föreslås utifrån en helhetsbedömning av att det rör sig om ett tillfälligt uppehåll, den enskildes möjlighet att på annat sätt ansvara för sin fysiska aktivitet och det synnerligen allvarliga smittspridningsläget.

Samtidigt föreslås därför att stadsbyggnadsförvaltningen ges i uppdrag att genomföra en fördjupad riskanalys för att se under vilka förutsättningar anläggningar utomhus kan hyras ut eller hållas öppet för allmänheten. Riskanalysen ska genomföras i dialog med regionens smittskyddsmyndighet för att utgå från det lokala smittläget i olika åldersgrupper.

Allaktivitetshuset Allis som drivs av kulturnämnden håller öppet för lagstadgad fritidsverksamhet, fritidsklubb, för inskrivna barn. All annan verksamhet på Allis stänger. Alla fritidsgårdar fortsätter hålla stängt.

Ungdomsverksamhet som Kulturskolan, Naturskolan och Ungdomskulturhuset gör uppehåll och stänger sina lokaler

Öppen förskola

Kommunens öppna förskolor har bedrivit sin verksamhet utomhus och med maximalt åtta deltagare inklusive personal. Verksamheten har också digitala alternativ. Under jul- och nyårshelgen planerar verksamheten att hålla stängt. Stängning föreslås nu gälla tills vidare

Verksamheten är mycket viktig för nyblivna föräldrar. I synnerhet kommer ensamstående och föräldrar med komplikationer kopplade till förlossningen att påverkas. Möjligheten till digitalt alternativ kompenserar i viss mån den gruppen men inte helt.

Träffpunkter inom äldre nämndens verksamhet

Kommunens träffpunkter för äldre har genomförts utomhus och med maximalt åtta deltagare inklusive personal. Det sker dagligen med minst två träffar. Verksamheten var planerad att ske under vardagar under jul- och nyårshelgen. Träffpunkterna föreslås nu hålla stängt. I stället uppmanas målgruppen att på egen hand och med iakttagande av rekommendationerna själv ombesörja fysisk aktivitet.

Träffpunkter finns även inom omsorgsnämndens som har förebyggande arbete och träffpunkter kopplat till socialpsykiatri. För den målgruppen bedöms verksamheten vara helt nödvändig med hänvisning till att en stängning skulle innebära allvarlig risk för liv och hälsa.

Vigslar

Kommunens vigselförrättare genomför borgerlig vigsel med restriktioner. Verksamheten föreslås göra uppehåll. Uppmaningen att begränsa antalet medföljande har inte fått avsedd effekt.

Den sista planerade vigseln för i år genomfördes i helgen. De par som av något legalt skäl behövt viga sig före årsskiftet påverkas med andra ord inte. Kommande planerade vigsel tillfällen är fullbokade Borgerlig vigsel kan dock genomföras av andra aktörer.

Arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsnämnden har, utöver sin myndighetsutövning rörande försörjningsstöd och motsvarande, en mängd insatser som föreslås göra uppehåll. Det handlar bland annat om Utbildnings- och jobbcener i Gottsunda och olika praktiska verksamheter för arbetsträning. Återbruket har redan tidigare stängt.

All vuxenutbildning som kan ske på distans fortsätter liksom praktiska moment i utbildningen.

Ett uppehåll under kommande helg och en kortare period därefter bedöms inte innebära några allvarliga konsekvenser för målgruppen.

Övriga åtgärder - Bolagen och samtliga nämnder

Samtliga bolag och övriga nämnder uppmanas att se över sina verksamheter och i samråd med kansliet för ledning och samordning Covid vidta övriga åtgärder som bedöms nödvändiga med anledning av de skärpta restriktionerna.

Fyrishov AB har redan beslutat att stänga verksamheten med undantag för elitidrott.

Uppsala kommun fastighets AB har påbörjat dialog med hyresgäster om åtgärder för att minska antalet besökare. Kansliet har också uppmanat till dialog med andra köpcentrum för samordning för att undvika undanträngningseffekter

Arbetsgivaråtgärder

Vad gäller hemarbete föreslås att alla anställda som har arbetat hemifrån någon gång under perioden nu ska göra det helt och hållet. Arbetsuppgifter som inte kan utföras hemifrån får skjutas upp. Myndighetsutövning och helt nödvändig verksamhet som

måste utföras på arbetsplatsen är undantagen. Övrig närvaro ska godkännas av chef och bara förekomma om synnerliga skäl föranleder det.

De personer som till följd av stängning eller uppehåll blir arbetslediga och som har eller snabbt kan ordna utdrag ur belastningsregistret och i övrigt är lämpade för skolan föreslås anmälas in till vikarieförmedlingen för annan placering inom utbildningsnämndens verksamhet. De som blir arbetslediga inom vård och omsorg fyller på i sin hemförvaltning där behov finns.

Samtliga förvaltningar och bolag uppmanas att underlätta nödvändig personalförflyttning.

Nya och icke planerade arbetsuppgifter och uppdrag som inte är helt nödvändiga och som inte kan utföras hemifrån ska helt undvikas under perioden med särskilda restriktioner.

Varaktighet

Regeringen och FoHM har i sin kommunikation aviserat att skärpningen sträcker sig till den 24 januari. I ärendet föreslås inget datum för restriktionerna. Istället föreslås att delegation sker till förvaltningschefer, som kan fatta nya beslut som föranleds av nationella rekommendationer och föreskrifter.

Ekonomiska konsekvenser

Minskade intäkter, till exempel lokalhyror, hanteras inom respektive nämnd. Större avvikelser hanteras separat i särskild ordning och kan i vissa fall bli föremål för kompensation från bidrag och statligt stöd.

I övrigt inga direkta ekonomiska konsekvenser av betydelse med föreliggande förslag

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 21 december 2020
- Bilaga 1
- Regeringens artikel rörande skärpta restriktioner 2020-12-18

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Lyssna Lättläst Teckenspråk Prenumerera via

 Regeringskansliet

Sök på regeringen.se

Sveriges regering ▾ Regeringens politik i Sverige & EU ▾ Dokument & publikationer ▾ Så styrs Sv

Artikel från [Socialdepartementet](#) [Utbildningsdepartementet](#)

Ytterligare nationella restriktioner för att hejda smittspridning

Publicerad 18 december 2020

Regeringen ser med oro på den höga smittspridningen av covid-19. Vid en pressträff under fredagen lämnades därför besked om ytterligare nationella restriktioner.

– Situationen fortsätter vara mycket allvarlig. Smittspridningen är hög och läget i vården är väldigt ansträngt. Personal inom sjukvården och äldreomsorgen jobbar dygnet runt. Jag hoppas och tror att alla i Sverige förstår allvaret och att julen kommer att behöva firas på ett annat sätt än vanligt. Vi behöver tillsammans hålla ut lite till, säger statsminister Stefan Löfven.

Regeringen presenterade vid pressträffen följande skärpta åtgärder:

- Alkoholförsäljning förbjuds från och med klockan 20.00 på serveringsställen. Detta gäller från och med den 24 december.
- Folkhälsomyndigheten sänker maxantalet i ett sällskap på restaurang från åtta till fyra personer. Detta gäller från och med den 24 december.
- Folkhälsomyndigheten ger besked om att köpcentrum, butiker och gym snarast behöver sätta ett maxantal för hur många som får vistas där på en och samma gång. Trängsel får inte förekomma.
- Folkhälsomyndigheten förlänger den rekommendation om att gymnasieskolor ska bedriva fjärr- eller distansundervisning till och med den 24 januari 2021.
- All verksamhet som drivs av staten, regioner och kommuner och inte är nödvändig bör omedelbart stängas ned fram till den 24 januari. Det gäller bland annat badhus, bibliotek, museer och andra verksamheter.
- Folkhälsomyndigheten kommer att rekommendera att munskydd ska användas i kollektivtrafik under vissa tidpunkter. Folkhälsomyndigheten kommer att återkomma med detaljer innan ikraftträdande. Ikraftträdande den 7 januari.
- Alla som kan jobba hemma ska jobba hemma. Regeringen kommer att ge ett särskilt uppdrag till alla statliga myndigheter för att säkerställa att all icke nödvändig personal ska arbeta hemma.

Vid pressträffen medverkade statsminister Stefan Löfven, vice statsminister Isabella Lövin, socialminister Lena Hallengren, utbildningsminister Anna Ekström samt Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson.

